

ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

PROBLEMS AND SOLUTION GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION IN
SMALL PRIMARY SCHOOLS UNDER SARABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 2

ชญญา พงษ์ชัย ธนีนาฏ ณ สุนทร และภัทรพล มหาพันธ์
Chanya Pongchai, Taneenart Na-soontorn, and Pattarapon Mahakhant

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จากจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งหมด
66 โรงเรียน มีประชากรจำนวน 132 คน ประชากรครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร
สถานศึกษาจำนวน 66 คน และกลุ่มที่ 2 ครูที่รับผิดชอบงานวิชาการจำนวน 66 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน
การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และแบบ
สัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.79$, $\sigma = 0.58$) เมื่อ
จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
ตามลำดับ สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนควรเพิ่ม
งบประมาณ และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ โดยการระดมทุนหรือรับบริจาค ด้านหลักสูตร
และการนำหลักสูตรไปใช้ควรจัดอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารครูและบุคลากร
ทางการศึกษา และจัดหาคู่มือรวมทั้งติดตามประเมินให้ความรู้ความเข้าใจทุกระยะ ด้านการจัดการเรียน
การสอนควรมีการจัดอบรมให้แก่ครู สนับสนุนการไปศึกษาดูงาน และเพิ่มสื่อการเรียนการสอน
เข้าช่วยในการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้
ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล ตลอดจนจัดหาหนังสือ คู่มือการวัดและประเมินผล และพัฒนา
โปรแกรมช่วยในการวัดและประเมินผล

ABSTRACT

The objective of the research was to study problems of and solutions to academic administration in small primary schools under the office of Saraburi Elementary Educational Area 2. The population was administration in small primary schools under the office of saraburi Elementary Educational Area 2, in academic year 2553, from 66 schools. The population of the research was 132 administrative and academic teachers. The population was divided into two groups. The first group which was 66 administrations, and the second group which was 66 academic teachers. The instruments were questionnaire and interview. The statistical analyses were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings revealed that the overall problems of academic administration in small primary schools under the office of Saraburi Elementary Educational Area 2 were in the moderate level ($\mu = 2.79$, $\sigma = 0.58$). Considering each aspect, the highest-average aspect was teaching media, followed by the curriculum and its application in teaching and learning, and the evaluation respectively. As for the solutions to academic administration in those schools, the teaching media aspect should be increased in terms of the budget by asking from the government departments or from donation. For the curriculum and its application to teaching and learning aspect, there should be a training or seminar with manuals for the involved parties such as the administrators, teachers, and teaching staff. It should be followed and evaluated step by step. For the teaching and learning aspect, the teachers should be promoted to attend the seminar outside the schools and to increase the teaching media. For the evaluation aspect, the teachers should be supported by attending the workshop about raising the knowledge and understanding of evaluation. Moreover, they should be provided evaluation books, manuals and computer programmes.

คำสำคัญ

การบริหารงานวิชาการ ประถมศึกษา

ความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 : แนวการจัดการศึกษาที่มุ่งประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยระบุไว้ในมาตรา 22 ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยที่ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา 24 ที่กำหนดไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม

ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ แลใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและ ผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544)

ส่วนการดำเนินงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวข้างต้น ต้องอาศัยการบริหารงาน ด้านต่างๆ ในโรงเรียนและการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จาก มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาจะปรากฏชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จการ บริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานใน โรงเรียน (บุญทิพย์ สุริยวงศ์, 2544) นอกจากนี้งานวิชาการยังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพ และ ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นๆ โดยดูที่ผลผลิตการศึกษา คือ ตัวนักเรียนว่ามี คุณภาพเพียงใด เป็นที่ยอมรับชื่นชมของสังคมหรือไม่อย่างไร โรงเรียนจะมีชื่อเสียงหรือไม่ขึ้นอยู่กับ งานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ แตกต่างจากงานอื่นๆในโรงเรียนที่เป็นงานสนับสนุนและเป็นงานที่มี ความสำคัญอันเป็นดั่งรอง ผู้บริหารและครูจึงควรให้ความสนใจและทุ่มเทให้กับการบริหารงาน วิชาการให้มากที่สุดด้วย จากเหตุผลข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของ การบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็น อย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริม และสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมี บทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้บรรลุผล ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป (รุจิรี ภู่อสาระ, 2545)

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้ มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผลรวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ นักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหารวิชาการในยุคปฏิรูป การศึกษา โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้เป็นไป ตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้อง ปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารจะต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลัก คือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และในปัจจุบันมีโรงเรียนในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 32,879 แห่ง ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวเหล่านี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กคือมีนักเรียนตั้งแต่ 120 คน ลงมา 10,877 แห่ง และในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมาก กล่าวคือมีนักเรียนตั้งแต่ 60 คน ลงมา ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าวเหล่านี้ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญ คือ นักเรียนมีคุณภาพการเรียนค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนขนาดอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดความพร้อมทางด้านปัจจัย เช่น มีครูไม่ครบชั้นเรียน ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์โดยเฉพาะสื่อและเทคโนโลยีที่มีราคาแพง ทั้งนี้เนื่องจากเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่ใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร และโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกล่าวคือมีการลงทุนค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่ใหญ่กว่า (<http://smallschool.obec.go.th>)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 มีโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ในสังกัดจำนวน 66 โรงเรียน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนต้น มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 143 แห่ง เป็นโรงเรียนรัฐบาล 155 โรงเรียน เอกชน 13 โรงเรียน ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน จำนวน 66 โรงเรียน (ไม่รวมเอกชน) คิดเป็นร้อยละ 36.30 ของโรงเรียนทั้งหมด และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจาก อัตราการเกิดลดลงความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปโรงเรียนในเมืองการมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากทำให้การศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพได้ดีเพียงพอส่งผลให้อัตราครูต่อนักเรียนค่อนข้างต่ำทำให้มีค่าใช้จ่ายต่อเงินเดือนครูสูงมากขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจและโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายกันใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียนและด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนภายใต้ข้อจำกัดและสภาพปัญหาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จึงได้กำหนดนโยบายแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานในการวางแผนพัฒนาจะยึดพื้นที่การปฏิบัติจริงเป็นหลักให้การสนับสนุนอย่างเสมอภาคและเปิดโอกาสให้ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2, 2552)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ยังไม่บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาและเมื่อพิจารณาถึงโรงเรียนขนาดเล็กด้วยแล้วสถานการณ์ยิ่งน่าเป็นห่วงมากกว่าโรงเรียนขนาดอื่นเนื่องจากมีทรัพยากรทั้งบุคคล ทรัพยากรอื่นๆ น้อยที่สุด และขาดแคลนในทุกด้าน ตามข้อมูลที่ได้อ้างอิงมาทั้งหมด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 ในขอบข่ายงาน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546) แล้วนำผล

จากการศึกษาค้นคว้านี้เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน เพื่อหาทางพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งหาทางปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงยิ่งขึ้นไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จากจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งหมด 66 โรงเรียน มีประชากรจำนวน 132 คน ประชากรครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 66 คน และกลุ่มที่ 2 ครูที่รับผิดชอบงานวิชาการจำนวน 66 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์ในการอบรมการบริหารงานวิชาการ และประสบการณ์ในสอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม สார்วจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านการวัดผลและประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบงานวิชาการเป็นผู้คอยให้ข้อมูล

3. วิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการด้วยวิธีการสัมภาษณ์กับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบงานวิชาการ โดยใช้การบรรยายเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากกว่าชาย ร้อยละ 51.50 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 51.50 รองลงมาคืออายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 32.60 และ 31-40 ปี ร้อยละ 13.60 ตามลำดับ มีการศึกษาส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.40 เป็นผู้บริหารและครูวิชาการ ในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 50.00 ส่วนมากเคยเข้ารับการอบรมงานวิชาการ ร้อยละ 80.30 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.70 รองลงมาคือประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี ร้อยละ 18.20 และมีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี และ น้อยกว่า 5 ปี ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ร้อยละ 8.30 และ 6.80 ตามลำดับ

2. โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.79$, $\sigma = 0.58$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 2.98$) รองลงมาคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\mu = 2.78$) และด้านการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 2.72$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\mu = 2.66$)

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนควรเพิ่มงบประมาณ และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ โดยการระดมทุนหรือรับบริจาค ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ควรจัดอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา และจัดหาคู่มือรวมทั้งติดตามประเมินให้ความรู้ความเข้าใจทุกระยะ ด้านการจัดการเรียนการสอนควรมีการจัดอบรมให้แก่ครู สนับสนุนการไปศึกษาดูงาน และเพิ่มสื่อการเรียนการสอนเข้าช่วยในการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล ตลอดจนจัดหาหนังสือ คู่มือการวัดและประเมินผล และพัฒนาโปรแกรมช่วยในการวัดและประเมินผล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2” ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลโดยผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม อยู่ในระดับ

ปานกลาง ($\mu = 2.79$, $\sigma = 0.58$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 2.98$) และอาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กขาดงบประมาณที่จะนำมาพัฒนาในโรงเรียน งบประมาณที่ได้รับน้อยมากเพราะงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจะได้รับตามจำนวนรายหัวของนักเรียน และได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาน้อย ทำให้การบริหารจัดการการศึกษาขาดประสิทธิภาพ และมีคุณภาพการศึกษาค่อนข้างต่ำ การลงทุนกับผลตอบแทนที่ได้รับไม่คุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับกับผลการวิจัยของสุชีระ จัตรงค์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนองพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้สื่อการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญและจำเป็นอย่างมากต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรได้ศึกษาและนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ และประสบการณ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นการกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเอง นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอนยังสามารถช่วยผ่อนกำลังครูได้อีกทางหนึ่ง และเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรได้วางไว้ ฉะนั้นครูจึงต้องผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน และควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อให้การจัดทำสื่อการเรียนการสอนได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเมื่อพิจารณารายด้านมีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.78$, $\sigma = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาครูวิเคราะห์หลักสูตรไม่เป็น และไม่สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงหลักสูตร ($\mu = 3.52$) มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนกำลังเริ่มต้นใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 เป็นหลักสูตรใหม่สำหรับครู จึงส่งผลให้ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตรและไม่สามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรง ซึ่งงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ทั้งระบบไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลนของการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรบอกได้ว่าวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้าง จะใช้อะไรเป็นสื่อการเรียนการสอน ใช้วิธีการฝึกอย่างไร จะจัดเตรียมอะไรบ้างที่จะช่วยในด้านการเรียนการสอน หลักสูตรจึงมีความสำคัญเป็นแผนยุทธศาสตร์ของการศึกษาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือความต้องการ

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ควรจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตรอย่างถูกต้องโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาอบรมให้กับกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีการรวมกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กแต่ละอำเภอเพื่อร่วมกันจัดทำ จัดสัมมนาหลักสูตรภายในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กทุกปี ให้มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษา โดยบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กร่วมกับบุคลากรภายนอก และนิเทศติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดเรียนการสอนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.72$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาจัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ($\mu = 3.60$) มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนน้อย มีจำนวนจำกัดและไม่ครบชั้นเรียน ไม่สามารถจัดครูประจำชั้นประจำวิชาโดยคำนึงถึงความสามารถ ประสบการณ์ และความถนัดได้ อีกทั้งต้องสอนหลายชั้น หลายวิชาจึงไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ทำให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาครูยังคงมีการสอนแบบเดิมที่เป็นผู้ชี้้นำความรู้เนื่องจากต้องสอนควบหลายชั้นในเวลาเดียวกัน ซึ่งการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนนั้นต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยึดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในเนื้อหาแต่ละเรื่อง จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดครูเข้าสอนตามรายวิชาได้ตรงและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ดังที่ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2543) กล่าวว่า ครูคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ ครูจึงต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งสำคัญที่สุด คือ ความเต็มใจของครูที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ครูจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝน โดยที่ต่อใจกว้าง เพราะผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็ได้อ สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545) ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้นครูผู้สอน และผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทการเป็นผู้ชี้ นำ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนคือ ควรมีการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถตรงกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ควรให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของโรงเรียนขนาดเล็กได้ ทั้งการเชิญให้สถาบันอุดมศึกษาจัดส่งนักศึกษาฝึกสอนวิชาเอกที่ต้องการไปฝึกสอนที่โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น หรือมีครูสอนไม่ตรงเอก สนับสนุนการไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูทุกคนจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งมีการสร้างแรงจูงใจให้แก่ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก เช่น เพิ่มค่าตอบแทนหรือพิจารณาความดีความชอบให้เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพด้วย

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.98$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการขาดงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.93$) มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กได้รับการจัดสรรงบประมาณรายหัวของนักเรียนน้อย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2552) จึงทำให้ครูได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยไม่เพียงพอที่จะนำไปจัดทำสื่อโดยเฉพาะสื่อที่เป็นนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งมีราคาแพงและงบประมาณที่โรงเรียนขนาดเล็กได้รับจะได้รับน้อยตามจำนวนนักเรียนจึงทำให้โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อให้น้อยตามไปด้วย และต้องการจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม พอเพียงกับความต้องการของนักเรียน ทั้งนี้เพราะสื่อการเรียนการสอนถือเป็นปัจจัยทางการศึกษาที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแล้วการเรียนรู้จะสร้างความสนุกสนานให้กับผู้เรียนเป็นอย่างดี มีบรรยากาศในการเรียนที่ไม่น่าเบื่อหน่าย รวมถึงการจัดทำสื่อให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ล้วนสร้างบรรยากาศให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้นได้ จากสาเหตุเหล่านี้ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมใจ พรหมศาสตร์ (2544) ได้ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับสมสนิท บุญญาภิสมภาร (2545) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้สื่อการเรียนการสอนมีบทบาทสำคัญและจำเป็นมากต่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรได้ศึกษาและนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ และประสบการณ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เป็นการกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเอง นอกจากนี้สื่อการเรียนยังสามารถช่วยผ่อนกำลังครูได้อีกทางหนึ่ง และเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรได้วางไว้ ฉะนั้นครูจึงต้องผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากที่สุด

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน คือ จัดอบรมครูให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ควรมีผู้มาให้คำแนะนำปรึกษาหารือ การติดตามผลการแก้ปัญหา และการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม หน่วยงานทางราชการควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณครุภัณฑ์ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมีจำนวนที่เพียงพอกับความต้องการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในรูปแบบพิเศษ ในลักษณะเป็นงบประมาณพิเศษก่อนพิจารณาจัดสรรตามรายหัวของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนที่เป็นหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ให้โรงเรียนขอความร่วมมือไปยังผู้ปกครองในการจัดซื้อหนังสือ แบบฝึกหัดเพิ่มเติม ทั้งนี้เพราะแม้ว่าตามกฎหมายแล้วรัฐต้องจัดการศึกษาให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ในความเป็นจริงโรงเรียนยังขาดแคลนงบประมาณจำนวนมาก ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็มีความเข้าใจและพร้อม

สนับสนุนได้บ้างเป็นบางส่วน ให้โรงเรียนจัดทำโครงการจากฐานที่ผู้รื้อน้องโดยขอความอนุเคราะห์สนับสนุน ระดมทุน หรือการขอรับบริจาคสื่อการเรียนการสอนไปยังรุ่นพี่

1.4 ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.66$, $\sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ใช้ในโรงเรียนยังไม่ได้มาตรฐาน ($\mu = 3.24$) มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีบุคลากรน้อยและจำกัด งบประมาณน้อย ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องให้ครูทำงานทุกอย่าง จึงไม่มีเวลาศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล รวมทั้งการขาดงบประมาณที่เพียงพอส่งผลให้การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมยศ พงษ์ศิริพัฒน์ (2543) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ครูมีภารกิจมากจึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบการวัดและประเมินผล จึงทำให้ครูไม่เข้าใจหลักการวัดผลประเมินผลเท่าที่ควร ซึ่งการวัดผลและประเมินผลถือว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญของครูผู้สอนเพราะเป็นเครื่องมือที่จะชี้ข้อดีข้อเสียของงานที่ปฏิบัติไปจนสำเร็จตลอดจนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อผู้บริหารจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุง แก้ไข เพื่อดำเนินงานในครั้งต่อไป สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้สรุปไว้ว่าการจัดหาเอกสาร ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนเพื่อเผยแพร่ให้ครูอาจารย์ได้ทราบทั่วกันนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพื่อให้ครูได้ศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผล

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านด้านการวัดผลประเมินผลคือ สรุปได้ว่า แนวทางแก้ปัญหา ด้านการวัดผลและประเมินผล คือจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือทางการวัดและประเมินผล และการศึกษาดูงานด้านการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงจัดให้มีหนังสือวิชาการด้านการวัดและประเมินผลไว้ให้ครูเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าด้านการวัดและประเมินผล พิจารณาในการจัดหาหรือพัฒนาโปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบประเภทต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน นำผลการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน จัดทำระบบการวัดผลที่ถูกต้องตามระเบียบ มีการจัดทำบันทึก รายงานและจัดเก็บอย่างปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ยังมีข้อที่มิ การบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสูงสุดในแต่ละด้าน ซึ่งแสดงว่ามีปัญหามากที่สุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำมาเสนอแนะเพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการทางด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). **แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศุภสภา.
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, สำนักงาน. (2552). **แผนพัฒนาประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ปี 2551-2553**. สระบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน.
- บุญทิพย์ สุริยวงศ์. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับมาตรฐาน ระบบคุณภาพ ISO 9002 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. **วารสารวิชาการ**. อักษรไทยปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2544). **แนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
<http://www.smallschool.obec.go.th>
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ไพฑูริ์ สิ้นลารัตน์. (2543). **จำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิรี ภู่อสาร. (2545). **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตพอยท์.
- สมใจ พรหมศาสตร์. (2544). **ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมยศ พงษ์ศิริพัฒน์. (2543). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดประทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมสนธิ บุญญาภิสมภาร. (2545). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชีระ จัตรงค์. (2545). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.